قانون نحوه پرداخت مطالبات محکوم به دولت و ممنوعیت توقیف اموال دولتی

ماده واحد و دو تبصره | مصوب 1365 مجلس شورای اسلامی

 مقدمه

یکی از مهم‌ترین چالش‌های حقوقی در رابطه با **اجرای احکام مالی نسبت به دولت** ، نحوه پرداخت مطالبات محکوم به دولت و همچنین **ممنوعیت توقیف اموال دولتی** است.

این قانون در **سال 1365** و در قالب یک ماده واحد و دو تبصره به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. هدف این قانون، **تسهیل در اجرای احکام مالی نسبت به دولت** و **جلوگیری از اقدامات توقیفی نسبت به اموال دولتی** است.

 ماده واحده

وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که درآمد و مخارج آنها در بودجه کل کشور منظور می‌شود، مکلفند:

وجوه مربوط به محکوم به دولت در مورد:
احکام قطعی دادگاه‌ها
اوراق لازم‌الاجراء ثبتی و دفاتر اسناد رسمی
یا اجرای دادگاه‌ها و سایر مراجع قانونی

را **با رعایت مقررات بودجه‌ای** :

از محل اعتبار مربوط به پرداخت تعهدات بودجه مصوب سال‌های قبل، منظور در قانون بودجه کل کشور پرداخت کنند.
در صورت عدم وجود اعتبار، مطالبات را در بودجه سال بعد خود منظور و پرداخت نمایند.

⚠ **ممنوعیت توقیف اموال دولتی**
اجراي دادگستري، ادارات ثبت اسناد و املاك و ساير مراجع قانوني ديگر **مجاز به توقیف اموال**

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

منقول و غير منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتي که **عدم اعتبار لازم جهت پرداخت مطالبات را دارند ، تا تصويب و ابلاغ بودجه يك سال و نيم بعد از سال صدور حکم نخواهند بود** .

 عفو از تضمین مالی : دولت از ارائه هر گونه تضمین مالی در این مدت معاف است.

⚖ **پیگرد قانونی در صورت استنکاف** :
چنانچه وزارتخانه یا مؤسسه دولتی **با وجود وجود اعتبار لازم، از پرداخت مطالبات خودداری کند** :

مسئول یا مسئولین متخلف **حداقل یک سال از خدمات دولتی انفصال** خواهند یافت.
در صورت وارد کردن **خسارت به محکوم‌له** ، **ضامن خسارت وارده خواهند شد** .

 تبصره 1

دستگاه مدعي عليه موظف است:
با درخواست مدعي، **تضمين بانکی لازم** را به عنوان **تضمين مدعي** در اختيار دادگاه قرار دهد.
در صورتی که:
دعوی یا بخشی از خواسته رد شود،
یا مبلغی از تضمین باقی بماند،
آن مبلغ یا تضمین به **دستگاه مدعي عليه** بازگردانده خواهد شد.

 تبصره 2

تبصره 53 قانون بودجه سال 1357 و **تبصره 18 قانون بودجه سال 1334** :
لغو شدند .

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

 متن قانون به‌روز و رسمی

ماده واحده

وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که درآمد و مخارج آنها در بودجه کل کشور منظور می‌گردد، مکلفند وجوه مربوط به محکوم به دولت در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم‌الاجراء ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و یا اجرای دادگاه‌ها و سایر مراجع قانونی را با رعایت مقررات از محل اعتبار مربوط به پرداخت تعهدات بودجه مصوب سال‌های قبل منظور در قانون بودجه کل کشور و در صورت عدم وجود و عدم امکان تأمین از محل‌های قانونی دیگر در بودجه سال بعد خود منظور و پرداخت نمایند، اجرای دادگستری و ادارات ثبت اسناد و املاک و سایر مراجع قانونی دیگر مجاز به توقیف اموال منقول و غیر منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که اعتبار و بودجه لازم را جهت پرداخت محکوم به ندارند تا تصویب و ابلاغ بودجه یک سال و نیم بعد از سال صدور حکم نخواهند بود.

ضمناً دولت از دادن هر گونه تأمین در زمان مذکور معاف می‌باشد. چنانچه ثابت شود وزارتخانه و مؤسسات یاد شده با وجود تأمین اعتبار از پرداخت محکوم به استنکاف نموده‌اند، مسئول یا مسئولین مستنکف و متخلف توسط محاکم صالحه به یک سال انفصال از خدمات دولتی محکوم خواهند شد و چنانچه متخلف به وسیله استنکاف سبب وارد شدن خسارت بر محکوم‌له شده باشد، ضامن خسارت وارده می‌باشد.

 تبصره 1

دستگاه مدعي عليه با تقاضای مدعي بايد تضمين بانكي لازم را به عنوان تأمين مدعي‌به به دادگاه بسپارد. در صورتي كه دعوي يا مقداري از خواسته رد شود، به حكم دادگاه تضمين يا مبلغ مانده به دستگاه مدعي عليه رد خواهد شد.

 تبصره 2

تبصره 53 قانون بودجه سال 1357 و تبصره 18 قانون بودجه سال 1334 لغو می‌شود.

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

 نمونه‌های حقوقی واقعی

مورد 1: پرونده توقیف اموال یک دانشگاه دولتی

شرح مسئله : یک شرکت درخواست توقیف اموال یک دانشگاه دولتی را به دلیل عدم پرداخت مطالبات قراردادی داد.
راه حل : دادگاه با استناد به این قانون، توقیف را **رد کرد** و دستگاه اجرایی را مکلف کرد اقدامات را در بودجه سال بعد انجام دهد.

مورد 2: استنکاف وزارتخانه از پرداخت

شرح مسئله : یک وزارتخانه با وجود داشتن اعتبار، مطالبات محکوم به یک فرد را پرداخت نکرد.
راه حل : مسئول مالی وزارتخانه به مدت یک سال از خدمت محروم شد و مبلغ خسارت وارده را نیز پرداخت کرد.

 نکات حقوقی مهم

دولت از تضمین مالی معاف است تا بودجه سال بعد تصویب شود.
توقیف اموال دولتی در این مدت ممنوع است .
استنکاف از پرداخت موجب انفصال از خدمت می‌شود .
در صورت خسارت، مسئولین متخلف ضامن هستند .
قرار دادن تضمین بانکی اجباری است .

 سوالات متداول

س: آیا امکان توقیف اموال دولتی وجود دارد؟

ج: خیر، در صورتی که اعتبار لازم برای پرداخت مطالبات وجود نداشته باشد، تا 1 سال و نیم بعد از صدور حکم، اموال دولتی **غیرقابل توقیف هستند** .

س: چه مدت دولت از پرداخت مطالبات معاف است؟

ج: دولت تا زمان تصویب و ابلاغ بودجه یک سال و نیم بعد از صدور حکم، از پرداخت مطالبات **معاف است** .

س: در صورت استنکاف از پرداخت، چه اقدامی صورت می‌گیرد؟

ج: مسئول یا مسئولین متخلف به **انفصال یک‌ساله از خدمت** محکوم می‌شوند و در صورت وارد آمدن خسارت، **ضامن خسارت می‌شوند** .

س: آیا لازم است تضمین بانکی ارائه شود؟

ج: بله، دستگاه مدعي عليه موظف است **تضمین بانکی لازم** را جهت اجرای حکم به دادگاه ارائه کند.

س: این قانون چه سالی تصویب شده است؟

ج: این قانون در **سال 1365** در مجلس شورای اسلامی تصویب شده و به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

اگر شما نیز با مسئله اجرای حکم مالی نسبت به دولت مواجه هستید یا نیاز به **درک دقیق‌تر این قانون** دارید، می‌توانید از طریق فرم مشاوره رایگان با وکلای مجرب ما در تماس باشید.

 همین امروز سوال خود را بپرسید و از تخصص و تجربه وکلای حقوقی استفاده کنید.